

TISKOVÁ ZPRÁVA – ČERNÝ PETR Z TEREZÍNA

Židovská obec Brno a centrum židovské kultury ŠTETL ve spolupráci se Základní uměleckou školou Brno, Smetanova 8, příspěvková organizace, vyhlašují výtvarnou soutěž na dotvoření chybějící karty k sérii hry Černý Petr, kterou z koncentračního tábora Terezín přivezl přeživší holocaustu Petr Haimann.

Petr Haimann, foto David Konečný

Petr Haimann pocházel z Brna a byl do Terezína deportován společně s rodiči v prosinci 1941 jako tříletý chlapec, a to v rámci prvních transportů po založení tohoto koncentračního tábora dne 24. 11. 1941. V Terezíně byly internovány celé židovské rodiny s dětmi. Rodiče a mladiství byli rozmístěni do mužských a ženských bloků, děti se nařízením z roku 1942 stěhovaly do tzv. Heimů. Jelikož většina českých Židů byla v té době v České republice více či méně asimilovaná, svůj původ začali mnohdy řešit až ve chvíli, kdy si museli na kabát přišít Davidovu hvězdu a byli tím vyřazeni ze společnosti. Nelze se divit, že u mnohých dospělých to vyvolalo krizi identity. Své místo ve světě hledaly také děti.

Kreslení, ale i jiné druhy tvůrčích aktivit, zaujímal v Terezíně jisté výsadní postavení. Fungovalo zároveň i jako terapie, která pomáhala dětem lépe snášet život ve skličující každodenní realitě ghetta. Světoznámé jsou výtvarné práce dětí vedených propracovanou pedagogickou koncepcí malířky a designérky, absolventky Bauhausu Friedl Dicker Brandeisové. V jejím pojetí byla kresba chápána jako prostředek k sebevyjádření, uvolnění fantazie a emocí. Případ architekta Petra Haimanna je ovšem odlišný a v jistém smyslu unikátní. Na organizovanou výuku probíhající v terezínských Heimech byl v době své internace příliš malý, odborného vedení se mu tedy nedostalo. Objevil se však u něj veliký výtvarný talent.

Sám k tomu říká: „Já jsem pořád chtěl kreslit. To kreslení bylo jaksi ve mně. Vždycky mi někde sehnali nějaký papír, i tužky se tam daly sehnat z kanceláří a podobně. Takže jsem kreslil, vyplňoval jsem tím čas.“ Jeho terezínské práce vykazují zarážející vospělost, trpělivost a známky pozorovatelského talentu. Tematicky se příliš neliší od ostatních dětských kreseb z Terezína – zachycují reálie ghetta, myšlenkové úniky do světa fantazie i vliv navštěvovaných kulturních akcí, především divadelních představení Broučků a slavného operního Brundibára.

Petr Haimann se osvobození i s rodiči dočkal v Terezíně. Zpátky do Brna kromě vlastních výtvarných prací dovezl i díla těch, kteří takové štěstí neměli. Nachází se mezi nimi i sada karet pro hru Černý Petr od neznámého autora. Kolorované perokresby na kartonových kartičkách malého formátu tvoří kromě ústředního mouřenína 14 dvojic s jednou neúplnou dvojicí. Dvojici karet bychom rádi v rámci vyhlášené soutěže doplnili jednou kresbou ze současnosti a karty následně vyrobili a vrátili tuto hru zpět do života. Zapojení do soutěže by mělo být pro studenty stimulem k tvůrčímu přemýšlení o situaci dětí internovaných v Terezíně v porovnání s dnešním světem.

Soutěž je vyhlášena pro děti a mládež ve věku 6 – 18 let, symbolicky v návaznosti na Mezinárodní den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti, který si připomínáme 27. ledna.

Sběr soutěžních prací bude probíhat do 30. dubna 2024. O výsledcích soutěže bude rozhodovat odborná porota v čele s Ing. arch. Petrem Haimannem, z jehož majetku pochází dochované karty. Vyhlášení proběhne 31. května 2024 a výstava nejlepších prací bude zahájena 29. srpna 2024 v Café Paměti národa na Radnické ulici v Brně v rámci třetího ročníku mezinárodního festivalu židovské kultury ŠTETL FEST společně s retrospektivní výstavou Petra Haimanna zahrnující nejen jeho dětské kresby z Terezína. Židovská obec Brno a spolek ŠTETL tímto způsobem chtějí široké veřejnosti a především školám nabídnout další unikátní pohled na zásadní kapitolu našich dějin, která může být uplatněna v rámci vzdělávání.

Kontakt pro média:

Eva Yildizová, ředitelka festivalu ŠTETL FEST, tel.: 733 529 799, e-mail: evayildizova@gmail.com

Barbora Dočkalová, kurátorka výstavy Černý Petr z Terezína, tel.: 776 761 275, e-mail: info@stetl.cz

Kontakt pro školy:

Iva Komárková, projektový manager, tel.: 775 936 540, e-mail: cernypetr@zob.cz